

**Zajímavé nálezy brouků (Coleoptera) v Bílých Karpatech
a jiných oblastech Moravy**
*Interesting records of beetles (Coleoptera) in the Bílé Karpaty Protected
Landscape Area and other parts of Moravia (Czech Republic)*

Michal HORSÁK¹⁾, Petr KMENT²⁾, Igor MALENOVSKÝ³⁾

¹⁾ Frýdlantská 1231, Frýdek-Místek, 738 01, e-mail: horsak@sci.muni.cz, horsaks@post.cz

²⁾ Kuršova 12, Brno, 635 00, e-mail: sigara@post.cz

³⁾ Laštůvkova 31, Brno, 635 00, e-mail: imalen@post.cz

Coleoptera, faunistics, Bílé Karpaty, Moravia, Czech Republic

Abstract: Several records of less frequent or rare beetle species are listed from the territory of Moravia (Czech Republic), above all from the Bílé Karpaty Protected Landscape Area (southeastern Moravia). *Anotylus saulcyi* (Pandellé, 1867) (Staphylinidae) is a new species for Moravian fauna.

ÚVOD

Během faunistického průzkumu CHKO Bílé Karpaty, zaměřeného přednostně na jiné skupiny bezobratlých, bylo rovněž nalezeno několik méně častých až vzácných brouků. K jejich následujícímu přehledu jsou připojeny některé další zajímavé nálezy i z jiných oblastí Moravy. Drabčák *Anotylus saulcyi* (Pandellé, 1867) (Staphylinidae) je uveden z území Moravy poprvé. Nomenklatura je převzata z publikace JELÍNEK (1993).

PŘEHLED NÁLEZŮ

Použité zkratky: MH - Michal Horsák, PK - Petr Kment, IM - Igor Malenovský, PP - přírodní památka, PR - přírodní rezervace, NPR - národní přírodní rezervace, F - samička, M - sameček.

Carabidae

Pterostichus incommodus Schaum, 1858: 7071 - Louka, PR Hloží, 7.9.1998, 2 ex., lgt. IM, det. et coll. MH + PK; - Louka, stráž pod starou vinicí pod jižním okrajem PR Hloží, 24.4.1999, 3 ex., lgt. MH, det. MH + PK, coll. MH.

Abax carinatus (Duftschmid, 1812): 7170 - Radějov, Měsíční údolí (= údolí potoka Mandát), 8.9.1998, 1 ex., lgt. IM, det. MH + PK, coll. PK.

Licinus hoffmannseggii (Panzer, 1803): 6873 - Brumov, rokle 650 m jihovýchodně od Hložecké kaple, 11.8.1999, 1 ex., lgt. MH, det. MH + PK, coll. MH.

Chlaenius spoliatus (Rossi, 1790): 7170 - Kněždub, ve vegetaci výtopy rybníka Kejda, 14.7.1998, 3 ex., lgt. et det. MH + PK, coll. MH, PK, IM.

Lebia cruxminor (Linnaeus, 1758): 6373 - Suchdol nad Odrou, xerotherm u nádraží, 24.8.2000, 1 ex., lgt. et det. PK, coll. MH; 7171 - Velká nad Veličkou, NPR Zahrady pod Hájem, 13.7.1998, 1 ex., lgt. et det. PK, coll. IM, 9.9.2000, 1 ex., lgt. et det. PK, coll. PK.

Staphylinidae

Acrulia inflata (Gyllenhal, 1813): 6869 - Buchlovice, PR Holý kopec, 18.4.1998, 1 ex., lgt. MH, det. IM, coll. MH.

Elonium piceum Solsky, 1867: 6765 - Brno-Medlánky, letiště, ústí nor systlů, 22.4.1998, 4 ex., lgt. MH+PK+IM, det. IM, coll. MH, PK, IM. Z okolí Brna již hlášen v práci LAUTERER & FLEISCHER (1954).

Anotylus saulcyi (Pandellé, 1867): 6765 - Brno-Medlánky, letiště, ústí nor systlů, 22.4.1998, 4 M, 1 F, lgt. MH+PK+IM, det. IM, coll. MH, PK, IM. Z Moravy dosud nepublikován (BOHÁČ et al. 1993, Janák pers. comm.)

Paederus fuscipes Curtis, 1826: 7071 - Slavkov, údolí Kazivce, 9.9.1998, 1 ex., lgt. et det. IM, coll. IM.

Paederus schoenherri Czwalina, 1899: 7071 - Suchov, údolí Kazivce pod soutokem pramenic, 15.5.1998, 1 ex., lgt. P. Šmarda, det. IM; 7170 - Kněždub, NPR Čertoryje, 13.5.1998, 1 ex., lgt. PK, det. IM, coll. PK; 7171 - Javorník, PR Machová, 14.5.1998, 1 ex., lgt. M. Omesová, det. IM, coll. M. Omesová; - Nová Lhota, údolí Veličky pod Hubertovou boudou pod Velkou Javořinou, 12.7.1998, 1 ex., lgt. PK, det. IM, coll. PK.

Philonthus varipennis W. Scriba, 1864: 6765 - Brno-Medlánky, letiště, ústí nor systlů, 22.4.1998, 3 ex., lgt. MH+PK+IM, det. IM, coll. MH, PK, IM.

Staphylinus biharicus J. Müller, 1926: 7170 - Radějov, Měsíční údolí (= údolí potoka Mandát), 8.9.1998, 1 ex., lgt. et det. IM, coll. IM; 7171 - Horní Němčí, vrchol Lesná, cesta mezi pastvinami, 15.5.1998, 1 ex., lgt. P. Šmarda, det. IM, coll. P. Šmarda.

Sepedophilus bipunctatus (Gravenhorst, 1802): 6665 - Adamov (orig. Adamstal), bez data, 2 ex., lgt. et det. Formánek, revid. IM, coll. Moravské zemské muzeum Brno; 6865 - Brno-Brněnské Ivanovice, PR Černovický hájek, 24.6.1999, 1 ex., lgt. P. Šmarda, det. et coll. IM. Z jižní Moravy jej uvádějí OBRTEL (1971) a SCHLAGHAMERSKÝ (2000).

Autalia longicornis Scheerpeltz, 1947: 6864 - Brno-Žebětín, dubohabřina 2 km jihozápadně obce, prosev hub, 8.10.1997, 5 ex., lgt. et det. IM, coll. MH, PK, IM; 6865 - Brno-Kamenný vrch, dubohabřina v okolí restaurace Myslivna, 29.10.1997, 1 ex., lgt. et det. IM, coll. IM. Na Moravě byl tento druh zjištěn teprve nedávno (JANÁK 1993, RŮZIČKA & SNÁLL 2000, SCHLAGHAMERSKÝ 2000).

Helodidae

Prionocyphon serricornis (P.W.J. Müller, 1821): 6874 - Nedašov, dendrotelma v buku v lese nad PR Jalovcová stráž, 3.7.1999, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH.

Psephenidae

Eubria palustris Germar, 1818: 6874 - Valašské Klobouky, louka nad železniční tratí 1 km jižně města, 30.6.1999, 1 ex., lgt. et det. MH+PK, coll. PK; - Valašské Klobouky, PR Bílé potoky, 30.6.1999, 3 ex., lgt. et det. MH+PK, coll. MH, PK; - Valašské Klobouky, PP Dobšená, 2.7.1999, 1 ex., lgt. MH+PK+IM, det. MH+PK, coll. MH; 7071 - Horní Němčí, PR Drahy, 30.6.2001, 1 ex., lgt. PK+IM, det. PK, coll. Fikáček; 7072 - Strání, PP Hrnčárky, travertinové prameniště, 9.8.2001, 1 ex., lgt., det. et coll. PK; - Vápenice, luční prameniště západně od obce, 6.7.2001, lgt., det. et coll. PK.

Elateridae

Anostirus c. castaneus Linnaeus, 1758: 7071 - Suchov, údolí Kazivce pod soutokem pramenic, 15.5.1998, 1 ex., lgt. MH, det. I. Čepička, coll. MH.

Drapetes mordelloides (Horst, 1789): 7069 - Bzenec-Prívov, pila u NPP Váté pisky, na kládě, 29.6.1999, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH.

Eucnemidae

Melasis buprestoides (Linnaeus, 1761): 7073 - Žitková, PR Hutě, pod kůrou buku, 20.5.2000, 4 ex., lgt. MH, det. et coll. MH+PK; 7172 - Strání, NPR Javořina, 900 m, bukový prales, pod kůrou, 3.7.2001, 2 ex., lgt. MH+PK, det. et coll. PK.

Homalidae

Omalysus fontisbellaquei (Geoffroy, 1762): 6874 - Poteč, PR Ploštiny, 4.7.1999, 1 M, lgt. et det. PK+IM, coll. PK; 7170 - Kněždub, NPR Čertoryje, 17.6.2000, 1 M, lgt. et det. PK, coll. PK.

Lycidae

Platycis cosnardi (Chevrolat, 1838): 6874 - Valašské Klobouky, PR Javorůvky, 22.5.1999, 2 ex., lgt. et det. MH+PK, coll. MH, PK.

Lampyridae

Phosphaenus hemipterus (Geoffroy, 1762): 6373 - Kunín, zámecký park, pod kamenem, 24.6.1999, 1 M, lgt. PK, det. MH+PK, coll. MH; 6874 - Valašské Klobouky, PR Javorůvky, 2.7.1999, 1 M, lgt. PK+IM, det. MH+PK, coll. PK.

Drilidae

Drilus concolor Ahrens, 1812: 7171 - Javorník, PR Machová, 9.7.1998, 1 M, lgt. PK, det. MH+PK, coll. PK.

Nosodendridae

Nosodendron fasciculare (Olivier, 1790): 6873 - Brumov, rokle 650 m jihovýchodně od Hložecké kaple, pod kůrou jilmu horského, 11.8.1999, 5 ex., lgt. MH, det. et coll. MH+PK.

Trogositidae

Ostoma ferruginea (Linnaeus, 1758): 6476 - Ostravice, jižní svah hory Smrk, PP Smrk, 26.8.2000, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH.

Thymalus limbatus (Fabricius, 1787): 6869 - Buchlovice, PR Holý kopec, 18.4.1998, 3 ex., lgt. MH, det. MH+PK, revid. J. Kolibáč, coll. MH, PK, 1.4.2000, 2 ex., lgt. et det. MH, coll. MH; 6974 - Nedašov, jižní svah pod kótou Průklesy, 11.8.2000, 2 ex., lgt. MH, det. et coll. MH+PK; 7172 - Strání, NPR Javořina, 900 m, prales, pod kůrou, 3.7.2001, 2 ex., lgt. MH+PK, det. et coll. PK.

Cleridae

Tilloidea unifasciata (Fabricius, 1787): 7166 - Rakvice, PP Jezírko Kutnar, smyk na břehových porostech, 9.5.1998, 1 ex., lgt. et det. MH, revid. V. Kubáň, coll. MH; 7267 - Břeclav, Pohansko, na kládách, 6.6.1998, 1 ex., lgt. et det. MH, coll. MH; - Poštorná, u Františkova rybníka, na kládách, 29.5.1999, 2 ex., lgt. et det. MH+PK, coll. MH, PK.

Tillus elongatus (Linnaeus, 1758): 6865 - Brno-Brněnské Ivanovice, PR Černovický hájek, 24.6.1999, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH; 7172 - Vápenky, NPR Javořina, 12.7.1998, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. PK.

Opilo mollis (Linnaeus, 1758): 6869 - Buchlovice, PR Holý kopec, 18.4.1998, 3 ex., lgt. MH, det. MH+PK, revid. V. Kubáň, coll. MH, PK, 13.3.1999, 2 ex., lgt. MH, det. et coll. MH+PK.

Silvanidae

Airaphilus elongatus (Gyllenhal, 1813): 6662 - Ofechov-Ronov, mokřad za Tvrzským rybníkem, smyk, 4.4.1999, 3 ex., lgt. PK, det. MH+PK, coll. MH, PK, IM.

Psammoecus bipunctatus (Fabricius, 1792): 6874 - Valašské Klobouky, prameniště 450 m jihovýchodně pod kótou Suchý vrch, 20.5.1999, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH; 7166 - Nejdek, Nejdecké louky, bažina u Azontu, 26.9.1998, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH.

Erotylidae

Tritoma bipustulata Fabricius, 1775: 7071 - Louka, PR Hloží, 24.4.1999, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH.

Triplax aenea (Schaller, 1783): 6869 - Buchlovice, PR Holý kopec, 18.4.1998, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH, 13.3.1999, 4 ex., lgt. MH, det. et coll. MH+PK.

Bothrideridae

Teredus cylindricus (Olivier, 1790): 7267 - Břeclav, Pohansko, 29.5.1998, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH.

Corylophidae

Corylophus cassidoides (Marsham, 1802): 6874 - Valašské Klobouky, PR Javorůvky, prameniště, 22.5.1999, 1 ex., lgt. et det. IM, coll. IM.

Colydiidae

Colydium filiforme Fabricius, 1792: 6765 - Brno-Bystrc, údolí Vrbovce, 7.6.2000, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH.

Mycetophagidae

Mycetophagus ater (Reitter, 1879): 6765 - Brno-Bystrc, PP Pekárna, 27.8.1997, 1 ex., lgt. et det. PK, coll. PK.

Mycetophagus fulvicollis Fabricius, 1792: 6374 - Pustějov, pod kůrou odumřelé vrby, 2 ex., lgt. PK, det. MH+PK, coll. PK; 6869 - Buchlovice, PR Holý kopec, pod kůrou buku, 13.3.1999, 2 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH.

Melandryidae

Orchesia undulata Kraatz, 1853: 6869 - Buchlovice, PR Holý kopec, 18.4.1998, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH; 6874 - Nedašov, PR Jalovcová stráž, 20.5.1999, 1 ex., lgt. et det. PK, coll. PK.

Abdera flexuosa (Paykull, 1799): 6874 - Valašské Klobouky, louka nad železniční tratí 1 km jižně od města, 19.5.1999, 1 ex., lgt. PK, det. MH+PK, coll. PK.

Hypulus bifasciatus (Fabricius, 1792): 6874 - Valašské Klobouky, PP Dobšená, 22.5.1999, 1 ex., lgt. PK, det. MH+PK, coll. PK.

Melandrya dubia (Schaller, 1783): 7073 - Žitková, PR Hutě, na bukové kládě, 20.5.2000, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH; 7172 - Vápenky, NPR Javořina, na odumřelém buku, 10.6.2000, 2 ex., lgt. MH, det. et coll. MH+PK.

Rhipiphoridae

Metoecus paradoxus (Linnaeus, 1761): 6757 - Světlá, kopec Za vrškem, 17.8.2000, 1 M, lgt. P. Komzák, det. PK, coll. P. Komzák.

Salpingidae

Salpingus ruficollis (Linnaeus, 1761): 7171 - Nová Lhota, Vápeniska, začátek doliny u státní hranice, 4.8.2000, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH.

Cerambycidae

Glaphyra umbellatarum (Schreber, 1759): 6874 - Valašské Klobouky, PR Javorůvky, 2.7.1999, 1 ex., lgt. PK, det. MH+PK, coll. PK.

Pedostrogalia revestita (Linnaeus, 1767): 7170 - Kněždub, NPR Čertoryje, 13.5.1998, 1 ex., lgt. PK, det. MH+PK, coll. PK.

Chrysomelidae

Pileostoma fastuosa (Schaller, 1783): 7171 - Javorník, louka na svahu jižně od osady Petruchův Mlýn, 29.6.2001, 1 ex., lgt., det. et coll. PK; - Velká nad Veličkou, NPR Zahrady pod Hájem, 8.9.1998, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, revid. J. Bezděk, coll. Řehounek.

Anthribidae

Tropideres albirostris (Herbst, 1783): 6968 - Koryčany, okolí železniční stanice Jestřabice, 4.4.1999, 1 ex., lgt. et det. IM, coll. IM.

Enedreutes sepicola (Fabricius, 1792): 7170 - Kněždub, okolí rybníka Kejda, 14.7.1998, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH.

Phaeochrotes cinctus (Paykull, 1800): 7171 - Javorník, louka na svahu jižně od osady Petruchův Mlýn, 8.8.2001, 1 ex., lgt., det. et coll. PK.

Platyrhinus resinosus (Scopoli, 1763): 7171 - Javorník, bučina na vrcholu kopce Machová, 14.5.1998, 2 ex., lgt. et det. MH, coll. MH.

Dissoleucas niveirostris (Fabricius, 1798): 6869 - Buchlovice, PR Holý kopec, 1.4.2000, 1 ex., lgt. MH, det. MH+PK, coll. MH; 7071 - Korytná, Břeží, 5.7.2001, 1 ex., lgt. IM, det. et coll. PK.

Anthribus albinus (Linnaeus, 1758): 6869 - Buchlovice, PR Holý kopec, 1.4.2000, 1 ex., lgt. et det. MH, coll. MH; 6974 - Nedašov, jižní svah pod kótou Průklesy, 11.8.2000, 1 ex., lgt. et det. MH, coll. MH.

Brachytarsus fasciatus (Forster, 1771): 6766 - Brno-Líšeň, PP Velká Klajdovka, 1.5.1999, 3 ex., lgt. MH, det. et coll. MH+PK; 6974 - Bylnice, severní svah vrchu Plaňava v blízkosti PR Lázy, 21.5.1999, 1 ex., lgt. et det. IM, coll. IM.

Poděkování

Autoři jsou zavázáni Petru Šmardovi, Marii Omesové a Petru Komzákovi za poskytnutý materiál a Janu Bezděkovi, Ivanu Čepičkovi, Jiřímu Janákovi, Jiřímu Kolibáčovi, Vítu Kubáňovi a Pavlu Lautererovi za cenné informace. Dále je milou povinností poděkovat Pavlu Bezděčkovi a Miroslavovi Janíkovi za poskytnuté zázemí pro terénní práce v CHKO Bílé Karpaty. Tento příspěvek je součástí výzkumného záměru Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity Brno, MSM 143100010.

LITERATURA

- BOHÁČ J. et al. 1993: Staphylinidae.- pp. 39-62. In: JELÍNEK J. (ed.), Check-list of Czechoslovak Insects IV (Coleoptera), Seznam československých brouků. Folia Heyrovskyana, Suppl. 1, 172 pp.
- JANÁK J. 1993: Zajímavé nálezy drabčků na Moravě a Slovensku (Coleoptera: Staphylinidae).- Klapalekiana, 29: 1-17.
- JELÍNEK J. (ed.) 1993: Check-list of Czechoslovak Insects IV (Coleoptera). Seznam československých brouků.- Folia Heyrovskyana, Suppl. 1, 172 pp.
- LAUTERER P. & FLEISCHER Z. 1954: Zajímavé nálezy brouků z Moravy (Coleoptera).- Acta Soc. ent. Českoslov., 51: 181-182.
- ORTEL R. 1971: Soil surface Coleoptera in a lowland forest. - Acta Sc. Nat. Brno, 5(7): 1-47.
- RŮŽIČKA J & SNALL S. 2000: Faunistic records from the Czech Republic - 106. Coleoptera: Staphylinidae: Aleocharinae.- Klapalekiana, 36: 177.
- SCHLAGHAMERSKÝ J. 2000: The saproxylic beetles (Coleoptera) and ants (Formicidae) of central European hardwood floodplain forests.- Folia Fac. Sci. Nat. Univ. Masaryk. Brun., Biol., 103: 1-168.